

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

ชื่อกิตติกรรมบัตร : กรือเซะ : ความสัมพันธ์ระหว่างชาติพันธุ์ ปรัมปรานิยายและพิธีกรรม
(KRU-ZE : THE RELATIONSHIP BETWEEN ETHNICITY, MYTH AND RITUAL.)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อมรา พงศาพิชญ์, 163 หน้า. ISBN 974-584-833-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ศึกษาเรื่องความเป็นมาของปรัมปรานิยายเมืองปัตตานี และเจ้าแม่
ลิ้มกอเหนี่ยว ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับมัสยิดกรือเซะ ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่าง
กลุ่มชาติพันธุ์มาเลย์มุสลิมและจีน ในจังหวัดปัตตานี เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของปรัมปรานิยายที่มี
ต่อการธำรงเอกลักษณ์ในกลุ่มชาติพันธุ์ และศึกษาถึงปัจจัยภายนอกอันมีผลทำให้โครงสร้างสัคส่วนของ
ปรัมปรานิยายและพิธีกรรมที่สะท้อนวัฒนธรรมมาเลย์และจีน ให้มีรูปแบบเป็นไปตามที่ปรากฏในปัจจุบัน

วิธีการศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยทางมานุษยวิทยา เริ่มต้นโดยเก็บข้อมูลจากเอกสาร
และข้อมูลจากภาคสนาม ซึ่งนำเทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมมาใช้ เพื่อสร้างความ
คุ้นเคยกับชาวบ้าน การสัมภาษณ์ในลักษณะพูดคุยกับชาวบ้าน นักท่องเที่ยว ผู้ให้ข่าวสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูล
ที่ถูกต้องและสมบูรณ์ สำหรับพื้นที่ที่ทำการศึกษากำหนดไว้ 2 แห่ง คือ ชุมชนชาวจีนในเขตอำเภอเมือง
และชุมชนมุสลิมในหมู่บ้านกรือเซะ ตำบลตันหยงลูโล๊ะ ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อใน
ปรัมปรานิยาย

ผลจากการศึกษาปรัมปรานิยายนั้นได้แสดงให้เห็นว่า "อดีต" มีผลต่อปรากฏการณ์ทางสังคม
ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านโครงสร้างและการจัดระเบียบทางสังคม แต่ละกลุ่มที่มีปรัมปรา
นิยายเป็นของตนเอง ได้พยายามใช้เงื่อนไขที่มีอยู่ในปรัมปรานิยายมากล่าวอ้างความชอบธรรมให้แก่กลุ่ม
ชาวมลายูมุสลิมใช้ความเหนือกว่าทางประวัติศาสตร์ ในขณะที่ชาวจีนพยายามสร้างความผูกพันกับ
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อช่วงชิงสิทธิประโยชน์ทางสังคม ชาวจีนค่อนข้างประสบความสำเร็จ ด้วยการนำ
พิธีกรรมเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวมาช่วยตอกย้ำเรื่องราวในปรัมปรานิยาย ประกอบกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ของประเทศไทย เป็นปัจจัยภายนอกสำคัญในการเผยแพร่พิธีกรรม ทำให้โครงสร้างสัคส่วนระหว่าง
กลุ่มชาติพันธุ์ ปรัมปรานิยายและพิธีกรรมในกลุ่มชาวมลายูมุสลิมและจีนแปรเปลี่ยนไป อันน่าจะเป็นเหตุผล
สำคัญอีกประการหนึ่งที่นำไปสู่ความขัดแย้ง การชุมนุมประท้วงที่มัสยิดกรือเซะใน พ.ศ.2532-2533 นอก
เหนือไปจากเหตุผลทางการเมืองการปกครอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา ..... มานุษยวิทยา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....